

ประโยค ป.ธ. ๓
แปล มคอเป็นไทย
สอบ วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘

แปล โดยพยัญชนะ

๑. เถโรปี สุตตยเจว สฺวจิโย จ สํวิทิตฺวา จีวรการเก ทหรสามณฺเณเร
สนฺนิปาเตตฺวา ภคินิยา สนนํ คณฺตฺวา ตํ เม สํวํ กํ เทถ จีวรํ
การาเปสฺสามิตี อห ๑ สํ นวหตฺถํ สํวํ นีหริตฺวา กนิญฺฐภาตักสฺส หตฺถे
จเปสิ ๑ โส ตํ กเหตฺวา วิจารेतฺวา มม สํวํโก ญฺโถ อนุจฺหตฺโถ ตเมว เม
เทธาติ อห ๑ ภนฺเต ตุมฺหากเมว เอโส คณฺหถ นนฺติ ๑ โส เนว อิจฺฉิ ๑ อตฺตส
อตฺตนา กตฺติจํ สพฺพํ อโรเจตฺวา ภนฺเต ตุมฺหากเมว เอส คณฺหถ นนฺติ
อทาสิ ๑ โส ตํ อาทาย วิหารํ คณฺตฺวา จีวรกมฺมํ ปญฺจเปสิ ๑ อตฺตส ภคินี
จีวรการกานํ อตฺถาย ยาคฺกุตฺตาทีนํ สมฺปาเทสิ ๑ จีวรสฺส นิญฺจิตทิวเส
ปน อติเรกสฺสการํ การสิ ๑ โส จีวรํ โอลเเกตฺวา ตสฺมี อุปฺปนฺนสินฺโห
เสวทานิ นํ ปารุปีสฺสามิตี สํหริตฺวา จีวรํเส จเปตฺวา ตํ รตฺตี กาลํ กตฺวา
ตสฺมีเยว จีวเร อุกา หตฺวา นิพฺพตฺติ ๑ ภคินีปีสฺส กาลกิริยํ สุตฺวา ภิกฺขุณฺ
ปาเทสฺส ปวตฺตมานา โรทํ ๑ ภิกฺขุ ตสฺส สรรีริกจํ กตฺวา คิลาณฺปุญฺจากสฺส
อภาเวน ตํ สงฺฆสฺสเสว ปาปฺณาติ ภาเชสฺสาม นนฺติ ตํ จีวรํ นีหราเปสฺสุ ๑
อุกา อิมे มม สนนํ วิลุมฺปนฺตีติ วิรวนฺตี อิตฺโต จิตฺโต จ สนฺหาวิ ๑ สตฺถา
คณฺธกฺขิยํ นิสินฺโน ว ทิพฺพาย โสตฺธาตฺยา ตํ สทฺทํ สุตฺวา อานนฺท ติสฺสสฺส
จีวรํ อภาเชตฺวา สตฺตาหํ นิกฺขิปีตฺว วเทหิตํ อห ๑ เถโร ตถา การสิ ๑

แปล โดยอรรถ

๒. สามี สดุดเม ทิวเส กาลิ กตฺวา ตฺลิตฺตวิมานะ นิพฺพตฺติ ฯ
 สดฺดา อญฺจเม ทิวเส ติสฺสสฺส จีวรํ ภาเชตฺวา คณฺหนฺตฺติ อาณานิเปตฺติ ฯ
 ภิกฺขุ ตถา กรีสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ฐมฺมสํภายํ กถํ สํมูจฺจาเปตฺถํ กสฺมา นฺุ โข สดฺดา
 ติสฺสสฺส จีวรํ สดฺต ทิวเส จปาเปตฺวา อญฺจเม ทิวเส คณฺหิตฺถํ อญฺชานีตฺติ ฯ
 สดฺดา อคฺคณฺตฺวา กาย นฺุคฺค ภิกฺขเว เอตฺรหิ กถาย สนนฺิสนฺินนํ ปุจฺฉิตฺวา
 อิมาย นามาทิ วุตฺเต ภิกฺขเว ติสฺโส อตฺตโน จีวรํ อุกา นฺุตฺวา นิพฺพตฺโต
 ตุมฺเหหิ ตสฺมี ภาชียมาเน อิมะ มม สนนฺุทํ วิลุมฺปนฺุตฺติ วิรวนฺุโต อิตฺโต จิตฺโต จ
 ธาวิ โส ตุมฺเหหิ จีวรํ คยฺหมาเน ตุมฺเหสฺสุ มนฺุ ปทุสฺสิตฺวา นฺิรเย นิพฺพตฺเตยฺย
 เตนํหิ จีวรํ นิกฺขิปาเปตฺถิ อิทานิ ปนฺุ โส ตฺลิตฺตวิมานะ นิพฺพตฺโต เตน โว มยา
 จีวรํคฺคหณฺม อญฺญณฺณตฺตนิ วุตฺวา ปนฺุ เตหิ ภาริยา วต อญฺญํ คณฺหา
 นามาทิ วุตฺเต อาม ภิกฺขเว อิมํสํ สดฺตํ คณฺหา นาม ภาริยา ยถา
 อยฺโต มลํ อญฺจหิตฺวา อยฺเมว ขาทติ วินาสตฺติ อปฺริโกทํ กโรตฺติ เอวเมวญฺญํ
 คณฺหา อิมํสํ สดฺตํ อพฺภนฺุตฺเร อปฺปชฺชิตฺวา เต สดฺเต นฺิรยาทีสุ
 นิพฺพตฺตาเปตฺติ วินาสํ ปาเปตฺติ วุตฺวา อิมํ คณฺมาห

อญฺญา ว มลํ สํมูจฺจา

ตทุจฺจา ตเมว ขาทติ

เอวํ อตฺติโรจจารินํ

สํนิ กมฺมานิ นยฺนํ ทุคฺคตฺตนิ ฯ

ใช้เวลา ๔ ชั่วโมง กับ ๑๕ นาที.

เฉลย ประโยค ป.ธ. ๓

แปล มครเป็นไทยแปล โดยพยัญชนะ

๑. แม่ อ.พระเถระ จัดแจงแล้ว ซึ่งด้าย ด้วยนั้นเทียว ซึ่งเข็ม ท. ด้วย ยังภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ผู้กระทำให้ซึ่งจิวร ให้ประชุมกันแล้ว ไปแล้ว สู่นัก ของพี่สาว กล่าวแล้วว่า อ.ท่าน จงให้ ซึ่งผ้าสาฎกนั้น แก่อาตมภาพ อ.อาตมภาพ ยังบุคคล จักให้กระทำ ซึ่งจิวร ดังนี้ ฯ อ.พี่สาวนั้น นำออกแล้ว ซึ่งผ้าสาฎก อันมีศอก ๕ เป็นประมาณ วางไว้แล้วใกล้มือ ของน้องชายผู้น้อย ที่สุด ฯ อ.พระเถระนั้น รับแล้ว ซึ่งผ้าสาฎกนั้น พิจารณาแล้ว กล่าวแล้วว่า อ.ผ้าสาฎก ของอาตมภาพ เป็นผ้าเนื้อหยาบ เป็นผ้ามีศอก ๘ เป็นประมาณ ย่อมเป็น อ.ท่าน จงให้ ซึ่งผ้าสาฎกนั้นนั้นเทียว แก่อาตมภาพ ดังนี้ ฯ อ.พี่สาวนั้น กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ผ้าสาฎกนั้น เป็นผ้าสาฎก ของท่านนั้นเทียว ย่อมเป็น^๑ อ.ท่าน จงรับ ซึ่งผ้าสาฎกนั้น ดังนี้ ฯ อ.พระเถระนั้น ไม่ปรารธนา แล้วนั้นเทียว ฯ ครั้งนั้น อ.พี่สาว บอกแจ้งแล้ว ซึ่งกิจอันตน กระทำแล้ว ทั้งปวง แก่พระเถระนั้น กล่าวแล้วว่า ข้าแต่ท่านผู้เจริญ อ.ผ้าสาฎกนั้น เป็นผ้าสาฎกของ ท่านนั้นเทียวย่อมเป็น^๒ อ.ท่าน จงรับ ซึ่งผ้าสาฎกนั้น ดังนี้ ได้ถวายแล้ว ฯ อ.พระเถระนั้น ถือเอาแล้ว ซึ่งผ้าสาฎกนั้น ไปแล้ว สู่วิหาร เริ่มตั้งแล้ว ซึ่งจิวรกรรม^๓ ฯ ครั้งนั้น อ.พี่สาว ของพระเถระนั้น ยังโภชนะ ท. มีข้าวต้ม และข้าวสวายเป็นต้น ให้ถึงพร้อมแล้วเพื่อประโยชน์ แก่ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ผู้กระทำให้ซึ่งจิวร ฯ ก็ อ.พี่สาวนั้น ยังบุคคล ให้กระทำแล้ว ซึ่งสักการะ อันยิ่งเกิน ในวัน แห่งจิวรสำเร็จแล้ว ฯ อ.พระเถระนั้น แลดูแล้ว ซึ่งจิวร ผู้มีความรักอันเกิดขึ้นแล้ว ในจิวรนั้น คิดแล้วว่า อ.เรา จักห่ม ซึ่งจิวรนั้น ในกาลนี้ ในวันพรุ่ง ดังนี้ พับแล้ว วางไว้แล้วบนราวแห่งจิวร กระทำแล้ว

^๑ อีกนัยหนึ่ง แปลว่า “อ.ผ้าสาฎกนั้น ของท่านนั้นเทียว”

^๒ อีกนัยหนึ่ง แปลว่า “อ.ผ้าสาฎกนั้น ของท่านนั้นเทียว

^๓ อีกนัยหนึ่ง แปลว่า “ซึ่งกรรมคือการเย็บซึ่งจิวร”

ซึ่งกาละ ในราตรีนั้น เป็นเส้น เป็น บังเกิดแล้ว ในจิรวรนั้นนั่นเทียว ฯ แม่ อ.พีสาว ฟังแล้ว ซึ่งการกระทำซึ่งกาละ ของพระเถระนั้น ร้องไห้กลิ้งเกลือกอยู่แล้ว ไกล้เท่า ท. ของภิกษุ ท. ฯ อ.ภิกษุ ท. กระทำแล้ว ซึ่งกิจคืออันยังสรีระ ของพระเถระนั้นให้ไหม้ กล่าวแล้วว่า อ.จิรวรนั้น ย่อมถึง แก่สงฆ์นั้นเทียว เพราะความไม่มี แห่งคิลานุปัฏฐาก อ.เรา ท. จักแบ่ง ซึ่งจิรวรนั้น ดังนี้ ยังกันและกัน ให้นำออกไปแล้ว ซึ่งจิรวร นั้น ฯ อ.เส้น ร้องอยู่ว่า อ.ภิกษุ ท. เหล่านี้ ย่อมแย่ง ซึ่งจิรวร อันเป็นของมีอยู่ของเรา ดังนี้ เล่นไปแล้ว ข้างนี้ด้วย ข้างนี้ด้วย ฯ อ.พระศาสดา ประทับนั่งแล้ว ในพระคันธกุฎีเทียว ทรงสดับ แล้ว ซึ่งเสียง นั้น ด้วยพระโสตธาตุ อันเป็นทิพย์ ตรัสแล้วว่า ดูก่อนอาณนท์ อ.เธอ จงบอก เพื่ออันไม่แบ่งซึ่งจิรวร ของตีสสะ แล้วจึงเก็บไว้ สิ้นวัน ๗ ดังนี้ ฯ อ.พระเถระ ยังภิกษุ ท. ให้กระทำแล้ว เหมือนอย่างนั้น ฯ

แปล โดยอรรถ

๒. ในวันที่ ๗ แม่เส้นนั้น ตาย เกิดในวิมานชั้นดุสิตแล้ว ฯ ในวันที่ ๘ พระบรมศาสดา ทรงรับสั่งว่า ภิกษุทั้งหลาย จงแบ่งจิรวรของตีสสะแล้วถือเอา ดังนี้ ฯ พวกภิกษุ ทำอย่างนั้นแล้ว ฯ พวกภิกษุ สนทนากันในธรรมสภาว่า เพราะเหตุไรหนอแล พระบรมศาสดาจึงให้เก็บจิรวรของตีสสะไว้สิ้น ๗ วัน แล้วทรงอนุญาตเพื่อถือเอาในวันที่ ๘ ดังนี้ ฯ พระบรมศาสดา เสด็จมาแล้ว ตรัสถามว่า ภิกษุทั้งหลาย บัดนี้ พวกเธอนั่งประชุมสนทนากันด้วยเรื่อง อะไรหนอ ดังนี้ เมื่อภิกษุเหล่านั้นกราบทูลว่า ด้วยเรื่องชื่อนี้ ดังนี้ ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย ตีสสะ เกิดเป็นเส้น ในจิรวรของตน เมื่อพวกเธอจะแบ่งจิรวรนั้น วังร้องไปข้างโน้นและข้างนี้ว่า ภิกษุพวกนี้ แย่งจิรวรอันเป็นของเรา ดังนี้ เมื่อพวกเธอถือเอาจิรวรอยู่ เขาโกรธในพวกเธอแล้ว ฟังบังเกิดในนรก เพราะเหตุนั้น เราจึงให้พวกเธอเก็บจิรวรไว้แล้ว แต่บัดนี้เขาเกิดในวิมานชั้นดุสิตแล้ว

เพราะเหตุนี้ เราจึงอนุญาตการถือเอาจิ๋วแก่พวกเธอ ดังนี้ เมื่อภิกษุพวกนั้น
กราบทูลอีกว่า พระเจ้าข้า ขึ้นชื่อว่าตัณหา^๑นี้ หยาบหนอ ดังนี้ จึงตรัสว่า อย่าง
นั้น ภิกษุทั้งหลาย ขึ้นชื่อว่าตัณหาของสัตว์เหล่านี้ หยาบ สนิมเกิดขึ้นแต่เหล็ก
ย่อมกัดเหล็กนั่นเอง ย่อมทำให้เหล็กพินาศไป ทำให้เป็นของไร้สอยไม่ได้
ฉันใด ตัณหา^๑นี้ ก็ฉันนั้นเหมือนกัน เกิดขึ้นภายในของสัตว์ทั้งหลายเหล่านี้แล้ว
ย่อมทำให้สัตว์เหล่านั้นเกิดในอบายมีนรกเป็นต้น ให้ถึงความพินาศ ดังนี้แล้ว
จึงตรัสพระคาถานี้ว่า

สนิมเกิดขึ้นแต่เหล็ก ครั้นเกิดขึ้นแต่เหล็กแล้ว
ย่อมกัดเหล็กนั่นเอง ฉันใด กรรมทั้งหลายของตน
ย่อมนำบุคคลผู้มักประพฤติดังปัญญาชื่อว่าโธนา
ไปสู่ทุกคติ ฉันนั้น ดังนี้ ฯ